

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

Oprichter Dr. J. R. Beversluis

Orgaan van de

Nederlandsche Boschbouwvereniging

9e Jaargang

No. 12

December 1936

Oorspronkelijke Bijdragen

WAAROM WENSCHT MEN PRODUCTIEBOSCH
IN NEDERLAND ?

door

G. GERBRANDA.

Het zij mij vergund, in het bijzonder naar aanleiding van het artikel onder bovengenoemden titel van den heer **Burgers**, enkele opmerkingen te maken.

Inderdaad kunnen wij in ons land verschillende houtsoorten en sorteringen of in het geheel niet of slechts tegen veel hoogere prijzen produceeren, dan waarvoor deze uit het buitenland worden ingevoerd.

Daarbij moet men echter één belangrijk punt niet over het hoofd zien en dat is, dat veel hout uit het buitenland wordt ingevoerd, waaraan dat buitenland groote verliezen lijdt. Bij de prijzen waartegen dit hout wordt aangeboden, wordt in vele gevallen immers genoegen genomen met bedragen, welke enkel de exploitatiekosten dekken van de als een natuurgave geaccepteerde bosschen (om maar te zwijgen van de mogelijkheid, dat zij op een zeer eigenaardige manier in handen van den tegenwoordigen exploitant zijn gekomen).

Men zal begrijpen, dat zulks maar tijdelijk kan en groot zelfbedrog is. Amerika en Engeland hebben dan ook reeds een andere koers ingeslagen en leggen productiebosschen aan. Andere landen zullen volgen.

Het schijnt nog niet algemeen bekend te zijn, dat hier in ons land, om slechts naar het Utrechtsche, de Veluwe en Brabant te verwijzen, uitgestrekte productiebosschen zijn aangelegd. De neiging om deze bosschen te betitelen met den naam „houtakkers” zal ik maar op rekening schrijven van de behoefte, welke bij enkele onzer vaderlanders aanwezig is, om alles wat van Nederlandschen oorsprong is te kleeneeren. Wie de belangrijkste particuliere en Staatsbosschen in ons land kent, zal zich zoo niet uitdrukken.

De eigenaren van deze bosschen hebben tot vóór de abnormale economische omstandigheden van de na-oorlogsche

jaren nimmer eenige last van de buitenlandsche concurrentie gehad. Er werden prijzen per m³ gemaakt waaraan het buitenland veelal niet kon tippen. Tropische houtsoorten zocht men hier niet en beweerde men ook niet ten verkoop aan te bieden. Wel leverden en leveren deze bosschen belangrijke sorteeringen voor de plaatselijke markt. Hout is nu eenmaal een volumineus product, dat weinig transport kan verdragen. Men behoeft slechts bij de boschbouwers ter plaatse te informeeren, om te hooren, hoe b.v. de minder gunstige ligging van het te verkoopen hout in één en het zelfde bosch van grooten invloed is op den te bedingen prijs.

Voor zoover het hout niet op de plaatselijke markt kon worden afgezet, kon steeds een belangrijke hoeveelheid tot mijnhout worden verwerkt, terwijl ook belangrijke zware sortimenten loof- en naaldhout voor binnenlandsch gebruik via den handel een weg vonden.

De afzet op de plaatselijke markt is tegenwoordig in vele gevallen nog bevredigend, in elk geval niet zoo moeilijk als de afzet van vele onzer landbouwproducten. Die van mijnhout en van de handelssortimenten is zeer bemoeilijkt, maar de boschbouwer heeft tegenover den landbouwer dit groote voordeel, dat hij een meer of minder belangrijk deel van dit hout op stam in voorraad kan houden en betere tijden af kan wachten, hetgeen mij voorhands heel wat beter lijkt, dan hout op stapel te houden, waaraan de heer Burgers denkt. Ik vrees dan ook dat hij niet gemakkelijk vennooten zal vinden.

Ik had gedacht, dat het onder onze lezers wel algemeen bekend zou zijn, hoe groot de beteekenis van onze productiebosschen is. Deze beteekenis grondt zich voornamelijk op het volgende :

1e het nut dat zij hebben voor de houtvoorziening in den soms tamelijk wijden omtrek ;

2e de werkgelegenheid, welke zij bieden juist in een tijd, dat er in het landbouwbedrijf weinig werk is ;

3e het nut als recreatieoord.

Misschien mag ik volstaan met de verwijzen naar de dissertatie van Dr. A. A. C. Sprangers en verder alleen even de aandacht vestigen op het groote aandeel, hetwelk de aanleg van uitgestrekte productiebosschen in de provincie Drente heeft in den opbouw van deze provincie en op de groote beteekenis, welke deze bosschen als zoodanig ook verder voor de economische ontwikkeling van deze provincie zullen hebben.

Waarom onze productiebosschen zouden moeten worden vervangen door parkbosschen, is mij dan ook een raadsel. Deze hebben veel minder beteekenis voor de houtvoorziening. Nooit kunnen zij die sortimenten leveren, welke de plaatselijke markt vraagt. Als werkverschaffingsobjecten staan zij

ver ten achter bij den aanleg van productiebosschen, omdat niet alleen het loonpercentage veel geringer is, maar ook omdat de productiviteit van het verkregen object veel geringer zou zijn. Als blijvende werkverruiming hebben zij wederom niet die beteekenis, daar zij evenveel werk zullen eischen in den zomer als in den winter en ten slotte zullen zij als recreatieoord niet beter fungeren.

Wat de vraag betreft, waarom ook de Staat, en deze niet in de laatste plaats, productiebosschen aan moet leggen, geloof ik dat hierover reeds veel is geschreven en ik meende, dat deze vraag in bijna alle landen ter wereld in theorie en in praktijk reeds lang opgelost was. Wat heeft het voor nut deze vraag in de zoozeer abnormale omstandigheden als waaronder wij thans leven opnieuw ter bespreking voor te leggen? Bovendien wijst alles er wel duidelijk op, dat, welke stabiele toestand zich uit de revolutietijd van thans ook moge ontwikkelen, deze in elk geval een veel sterkere mate van ingrijpen van den Staat in productie en distributie mede zal brengen. Zou men niet met even veel of beter gezegd even weinig recht de vraag kunnen stellen waarom de Staat de graanbouw bevordert. Graan kan toch goedkoop uit het buitenland worden betrokken.

Ten slotte nog dit. In luttele jaren tijds heb ik het medegemaakt, dat men zich eerst bezorgd maakte over de vraag, of de wereldhoutvoorraad niet zienderoogen werd uitgeput, vervolgens maakte men zich bezorgd over de vervanging van hout door andere materialen en thans komt iemand verkondigen, dat productiebosschen voor ons land van geen nut zijn. Zou een beetje meer stabiliteit niet goed zijn?

UIT DE DAGBLADEN.

Haagsche Post, 22 Augustus 1936, blz. 20. *Correspondentie.*

Mej. G. E. M. te Nijmegen vraagt of een abeel op heidegrond kan tieren.

Antwoord. Een abeel (*Populus albus*) groeit het best in de duinen, waar kalk in den bodem voorkomt, terwijl humus meer een bestanddeel van heide grond uitmaakt. Voegt men hieraan wat kalk, dan zou eens een proef genomen kunnen worden. De abeel is een snelle groeier en men kan dus al heel gauw constateeren, of de boom in een dusdanigen bodem, met kalk er in gebracht, wil gedijen. De abeel neemt veel voedsel uit den bodem en bij wasdom vormt hij een groote kroon, dus geeft schaduw.

Proeve van voorlichting! F. W. S.